

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2018 r.

w sprawie **J. K.**

oskarżonego z art. 284 § 2 k.k. i innych

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 8 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...],

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt IVK [...],

p o s t a n o w i ł:

1) oddalić skargę;

2) obciążyć oskarżonego J. K. kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt IV K [...], uniewinnił J. K. od zarzucanych czynów zakwalifikowanych: z art. 284 § 2 k.k. (zarzut z pkt I), z art. 286 § 1 k.k. (zarzuty z pkt II i pkt IV), oraz z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (zarzuty z pkt III i pkt V). Od tego wyroku apelację złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu tej apelacji, wyrokiem z dnia 8 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

Skargę od tego wyroku Sądu okręgowego w K. złożył obrońca oskarżonego J. K. w której **zarzucił** obrazę przepisu postępowania karnego, a to art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 399 § 1 k.p.k., poprzez uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 25.01.2018 r., sygn. akt IV K [...], wskutek m.in. uznania iż w sprawie oskarżonego J. K. relewantne znaczenie dla sprawy posiada okoliczność sprzedaży przez oskarżonego posiadanych przez niego 118 udziałów w spółce „B.” sp. z o.o., jego siostrze X. Y., podczas gdy to zachowanie oskarżonego nie zostało w ogóle objęte wniesionym przez oskarżyciela publicznego aktem oskarżenia; wobec czego nie sposób mówić o tożsamości czynu zarzucanego aktem oskarżenia, a zachowaniem oskarżonego, które zdaje się rekonstruować Sąd II instancji; co w efekcie doprowadziło do nieuzasadnionego uchylenia wyroku uniewinniającego w oparciu o zachowanie oskarżonego, które w ogóle nie było poddawane karnoprawnemu wartościowaniu przez Sąd I instancji. Zarzucił także naruszenie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., poprzez oparcie w istotnej mierze, skarżonego wyroku, o zachowanie oskarżonego, tj. w/w sprzedaż 118 udziałów w spółce „B.” sp. z o.o., jego siostrze X. Y., podczas gdy to zachowanie oskarżonego J. K. zostało prawomocnie ocenione w ramach postępowania przygotowawczego o sygn. akt 1 Ds. [...], prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w K., która umorzyła to postępowanie, a które to postanowienie zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 kwietnia 2018 r. sygn. akt III Kp [...]. Podnosząc te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Poza sporem jest, że w powołanym przepisie art. 539a § 3 k.p.k. mowa jest o art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., który stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych

w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W konsekwencji, rozpoznając skargę, Sąd Najwyższy ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji, rzeczywiście zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza (art. 439 § 1 k.p.k.) albo czy sąd odwoławczy zasadnie uznał, że ma miejsce wypadek wskazany w art. 454 k.p.k. albo konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu całości. Dlatego też słusznie przyjmuje się w orzecznictwie, że aby Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek była podstawą uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r., II KS 3/17).

Z obszernego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w K. (liczy 13 stron), wynika, że powodem uchylenia, zaskarżonego apelacją na niekorzyść, wyroku Sądu Rejonowego w K., była określona w art. 454 § 1 k.p.k. reguła *ne peius* (por. strona 12 uzasadnienia).

W wypadku reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k., kontrola skargowa, w oparciu o przepisy Rozdziału 55 a k.p.k., obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia warunku, że sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego. Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie jest niedopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania. Dopiero wówczas zaskarżony wyrok podlega uchyleniu, a sprawa zostaje przekazana sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Biorąc pod uwagę fakt, że rysowała się realna możliwość wydania orzeczenia na niekorzyść oskarżonego w sytuacji, gdy był on uprzednio uniewinniony wyrokiem Sądu I instancji, koniecznością stało się uchylenie tegoż wyroku przez Sąd odwoławczy. W realiach sprawy orzeczenie Sądu Okręgowego w K. znajduje zatem podstawy w art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. Stwierdzenie poprawności zastosowania przez Sąd Okręgowy w K. przepisu art. 454 § 1 k.p.k. jest

wystarczające do akceptacji wyroku tegoż Sądu z dnia 8 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], a tym samym skutkuje oddaleniem skargi obrońcy oskarżonego.